

Preses relīze

Luksemburgā, 2021. gada 30. martā

Atšķirīgas pieejas muitas kontrolei ietekmē ES ieņēmumus

Saskaņā ar Eiropas Revīzijas palātas (ERP) jauno ziņojumu muitas kontrole visās dalībvalstīs joprojām nav pietiekami saskaņota, lai pienācīgi aizsargātu ES finanšu intereses. Kaut gan nesen ir veikti pasākumi stāvokļa uzlabošanai, ES noteikumi nav pietiekami labi izstrādāti, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis vienādi izvēlas importu kontrolei. Faktiski šie noteikumi tiek piemēroti ļoti atšķirīgi, un tas varētu ļaut uzņēmējiem izmantot ES iekļūšanas punktus ar mazāku kontroli. Revidenti arī brīdina, ka dažas dalībvalstis neveic nepieciešamo riska analīzi attiecībā uz visām deklarācijām un ka importam, kurš rada lielāku risku, var nebūt noteikta pienācīga prioritāte, kas vajadzīga, lai veiktu kontroli.

“Lai novērstu krāpniecisku importētāju izvairīšanos no muitas nodokļiem, izmantojot robežkontroles punktus ar mazāku muitas kontroli, visā muitas savienībā kontroles atlases procedūras ir jāpiemēro vienādi,” teica par ziņojumu atbildīgais ERP loceklis Jan Gregor. *“Pašlaik ES muitas kontrole nav pietiekami saskaņota, un tas apdraud ES finanšu intereses.”*

Muitas savienība ir svarīga ES tirdzniecībai, un muitas nodokļi importam ir nozīmīgs ES ieņēmumu avots. Eiropas Komisijai ir juridisks pienākums nodrošināt, ka dalībvalstis līdzīgā veidā piemēro muitas kontroli. Lai saskaņotu veidu, kādā tās atlasa importu kontrolei, Komisija nesen pieņēma muitas finanšu riska sistēmu, kurā ietverti kopīgi kritēriji un standarti, kā arī norādījumi, ko apstiprinājušas dalībvalstis. Revidenti atzīst, ka sistēmas īstenošana ir svarīgs solis ceļā uz vienotu muitas kontroles piemērošanu, kas ir būtiska efektīvai muitas nodokļu iekasēšanai. Tomēr revidenti arī kritiski vērtē standartus, jo tajos riska jēdziens nav definēts pietiekami labi un tie ir pārāk pielaidīgi, dodot dalībvalstīm pārāk lielu rīcības brīvību samazināt kontroli. Turklāt trūkst svarīgu aspektu, piemēram, ES mēroga importa analīzes, piemērotu datizraces paņēmieni un metožu e-komercijas importa radīto finanšu risku novēršanai.

Praksē standarti nav būtiski mainījuši veidu, kādā dalībvalstis atlasa importu kontrolei, jo tās lielākoties kartēja savus vecos kritērijus, ko piemēroja aizdomīgam importam, sasaistot tos ar atbilstošajiem jaunā regulējuma kritērijiem. Revidenti arī konstatēja, ka dalībvalstis riska signālus neinterpretēja vienādi un ka atšķirās arī to procedūras kontroles darbību skaita samazināšanai līdz

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

iespējamam līmenim. Rezultātā to importa deklarāciju īpatsvars, uz kurām attiecas kontrole, dažādās ES valstīs ievērojami atšķirās – no mazāk nekā 1 % līdz vairāk nekā 60 %. Bez tam revidenti konstatēja, ka dalībvalstu noteikumi atšķiras attiecībā uz gadījumiem, kad netiek pārbaudītas deklarācijas, ko kontrolei atlasījusi riska pārvaldības sistēma. Rezultātā neievēroto kontroles ieteikumu īpatsvars svārstījās no 2 % līdz 60 %. Revidenti arī konstatēja, ka daudzas muitas deklarācijas ir izslēgtas no riska analīzes, kas ir muitas kontroles pamatā. ES valstis savā starpā apmainījās ar ļoti ierobežotu informāciju par importētājiem, kurus tās vērtēja kā riskantus, – tas varētu ļaut šiem importētājiem izvairīties no kontroles, izmantojot dalībvalstis, kuras tos neuzskata par aizdomīgiem.

Revidenti iesaka Komisijai uzlabot muitas kontroles vienotu piemērošanu un izveidot visaptverošas analītikas un koordinācijas spējas ES līmenī. Viņi arī uzsver, ka progress būs atkarīgs no dalībvalstu atbalsta un apstiprinājuma.

Vispārīga informācija

ES ir ekskluzīva kompetence pieņemt tiesību aktus muitas jomā, savukārt dalībvalstis ir atbildīgas par to īstenošanu praksē. 2019. gadā dalībvalstis ES budžetā darīja pieejamus 21,4 miljardus EUR muitas nodokļos, kas veido 13 % no kopējiem ES budžeta ieņēmumiem. Ķīna, ASV un Krievija bija galvenās valstis, kas eksportēja uz ES. Visvairāk importēto preču saraksta augšgalā bija mēbeles, sporta aprīkojums, rotālietas un apģērbs.

ERP īpašais ziņojums Nr. 04/2021 *“Muitas kontrole: nepietiekama saskaņotība kaitē ES finanšu interesēm”* ir pieejams ES 23 valodās adresē eca.europa.eu.

Saziņa ar presi:

ERP preses birojs: press@eca.europa.eu

Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 691 553 547

Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

- Mob. tālr.: (+352) 691 551 502